

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Bartolomaei Salvii Ordinis F. Minorum de
Obseruantia, Lvx Animæ Ad perfectionem anhelantis ;
Opvscvlvm Insigniter pium, et perfectionis studiosis
neceßarium**

Cambi, Bartolomeo

Coloniae, 1606

Monile pretiosissimum, quo anima pia sacrosanctum corporis & sanguinis
D.N. Iesv Christi sacramentum susceptura collum exornet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50816)

IN NOMINE
PATRIS, ET FILII, ET
SPIRITVS SANCTI,

Amen.

MONILE PRETIOSISSIMUM.

Quo quilibet sacrosanctum corporis & sanguinis Domini nostri IESU Christi sacramentum suscepturus collum exornet.

Quid faciendum sit antè Communionem.

A Nequam comedam suspiro, ait Job.

Primus annulus monilis huius sit, vt Eucharistiæ sacramentum, dignè, quatenus infirmitati humane possibile est, sumpturus: post diligentem omnium peccatorum confessionem peractam, & poenitentiam à Sacerdote iniunctam, si fieri potest completam, in locum ab hominum tumultibus remotum sedas, genibusque in terram positus, tertio terram humiliter osculeris, roties-

totiesque signum S. Crucis tibi imprimas, ac facie ad cœlum conuersa, tanquam Deū cernerēs, suspirium generale nostri testamenti, ex intimo cordis emittas: manibusque vel coniunctis, vel expansis dicas.

O Deus meus & omnia: Tuæ diuinæ maiestati me totum offero: à te peto: tibi gratias ago: te laudo, tibi pro perfecta conformitate, & arctissima tecum vnione supplico: Speciatim verò duo priora suspiria oblationis & petitionis iuxta eam methodum, quæ ibi assignata est, frequentabis, & gratiam te bene præparandi: & sanctissimum corpus & sanguinem Christi Domini nostri dignè suscipiendi flagitabis. Hactenus de primo huius monilis annulo.

Annulus secundus fit; vt subsignatas Euangelij sententias, quæ de sanctissimo hoc sacramento differunt, diligenter perlegas. Sunt autem hæ.

*Cenanti bus autem eis, accepit IESVS Matth. 26.
panem, & benedixit, ac fregit: deditque
disci-*

discipulis suis, & ait.

Accipite & comedite: hoc est corpus meum. Et accipiens calicem gratias egit & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes. Hoc est enim sanguis meus, noui testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Ego sum panis vita. Patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt. Hic est panis de celo descendens, ut si quis ex ipso manducauerit, non moriatur.

Ioan. 6.

Ego sum panis viuus, qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane, uiuet in aeternum, & panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.

Nisi manducaueritis carnem Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in uobis.

Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam, & ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Caro mea uerè est cibus, & sanguis meus uerè est potus: qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo.

Sicut misit me uiuens Pater, & ego uiuo propter Patrem: & qui manducas me, & ipse uiuet propter me.

PARS SECUNDA. 359

Hic est panis qui de caelo descendit. Non
sicut manducauerunt Patres vestri manna,
& mortui sunt. Qui manducat hunc panem,
vivet in aeternum.

O Promissiones eximias. Qua-
propter anima mea exorna & prae-
para te quam diligentissimè, vt
insignes hosce fructus, quos te ex
digna huius sacramenti perceptio-
ne, consecuturum caelestis sponsus
tuus affirmat, adipiscaris.

Tertium huius monilis annu-
lum constituent hæc verba, Ego
stercus vilissimum & putidum ca-
daver hodie Deum omnipotentem
hospitio excepturus sum.

Hæc verba toto tempore ante
communionem ore vel corde cir-
cumferes ac ruminabis, atq; ex illo-
rum consideratione te profundis-
simè humiliabis.

Alia præterea insigni & magno
vtilitatis methodo pro tui humili-
atione vti poteris, qua te tanti my-
sterij participatione, quatenus fieri
potest, dignum reddes.

Poteris animo fingere atque i-
magi-

maginari tibi vallem profundissimam, quo sit omnium immundiciarum, lordium & fæcum confluxus atque vbi simul commixta sint, lutum, sanies, sanguis, stercora. Et vt vno verbo dicam, abyssus immensa omnis spurcitiei, quæ animo concipi possit, & in hanc cogitationem te abijcies, teq; immundiorum, sordidiorum & foediorum, vniuersis hisce fæcibus existimabis.

Si hoc pacto te profundissime humiliaueris, dignus efficieris, vt illum, quem omnes creaturæ suscipere indignæ sunt, suscipias: atque hæc est vera pro tantorum mysteriorum perceptione præparatio: Et proinde qui dignè ad illa accedere desiderat, certò sibi persuadeat, nihil excellentiorem & præclariorum præparationem esse, quam profundam humilitatem, quo se indignum existimet, qui non modò carnem Christi manducet & sanguinem bibat, sed etiam indignissimè qui ore pronunciet.

Qui itaque in hanc virtutem ma-
nis

PARS SECUNDA. 361

ius studium contulerit, ac profundius se humiliauerit, dignior erit qui tanta mysteria participet.

Haectenus de his quæ faciendæ sunt ante communionem.

Quid in communionefaciendum sit.

QUIS poterit stare in conspectu Domini Dei sancti huius? His verbis vsi fuere Bethsamitæ, propter arcâ foederis, quando ad eorum fines aduecta, & magna pars populi, quod eam vidissent, percussa fuerat. 1. Reg. 6.

CONSIDERA igitur anima mea quid tibi dicendum sit quando ante conspectum Dei creatoris, & saluatoris tui pergis, non tantum, ut coram eo consistas: sed etiam ut eum ore suscipias, lingua contingas, deglutias, atque in viscera tua recondas: ut etiâ cum illo vniaris, ac in illum tota transformeris. O eximiam dignitatem tuam, ô anima, quæ Deum hospitio excipis. O immensum IESU Christi amoré, qui ad te vltro venit, seq; à te māducari
Q pati-

patitur, vt te secum vniat, atque diuitiarum suarū consortem efficiat.

En quanta tibi subest occasio, eadem verba quibus Bethsamita vsi fuerunt, vsurpandi. Quis poterit stare ante conspectum Domini Dei sancti huius? quis audeat appropinquare illi? quis dignus sit illum suscipere? quis dignus sit illum manducare atque in viscera recondere? imò quis dignus sit illum aspicere? aut quæ creatura siue cælestis, siue terrestris in seipsa considerata digna sit ipsum nominare? O mysterium singulare. O sacramentum eximium: O abyssus omnē intellectū Angelicum, & humanum superans.

Cum itaque accessurus es ad susceptionem tantæ Maieffatis, quando constitutus fueris ante conspectum illius, vt ex parte tua, quæ facere potes non negligas, tria hæc, quæ tres annulos huius aurei mobilis constituent, facito.

Primo suspirium illud generale, O Deus meus & omnia repete, speciatim verò suspirium illud de similitudine

PARS SECUNDA. 363

militudine ac vnione cum Deo, & dic: O Domine transmuta me totum in te, meq; tibi inseparabiliter vni, ac tuæ diuinæ voluntati meam voluntatem conforma.

Secundò, imaginare tibi, imò certè tibi persuade te ante conspectū viui & veri Dei consistere, quamuis eum oculis corporeis non cernas: utq; hoc exactius tibi representes, finge animo, cælū & terrā atq; omnia elemēta, & vt vno verbo dicam, vniuersum hūc mundū esse, flagrantissimum ignem ac luculentā flammam, aut certè solem lucidissimū & splendidissimū, teq; immenso huic igni, splendidaque solis luci vniendum esse.

Deinde cogita ignē & solem hūc esse duo, quæ ne minimā partē eius quid sit Deus, ad quem suscipiendum pergis, & in cuius præsentia consistis, adumbrare possint: sed ab his tantū exemplis te ineffabilem illius Maiestatem, coram quo altas, quem suscipere & cum quo vniri desideras, conijcere debere.

Q. Hic

Hic tum ex diligenti horu confideratione temetipsam in inexhausto hoc pelago, in mari hoc vastissimo, ac abyfso immensa & extra te ipsam constituêris: sentiesque dulcedinem diuinæ vnionis, ac suauitatem lapidæ carnis, ac pretiosi sanguinis Agni immaculati IESV Christi sponsi tui veri, viui, & summi DEL.

Hic, ô anima, inebriaberis in cella vinaria IESV sponsi tui, hic fragrantissimo amore erga Deum & proximum succenderis: hic incipient in te omnes passiones interire: quid amplius? Hic tota tibi temetipsi morieris & immutaberis, hic denique non modò vulneribus manuum ac pedum ac vulnere lateris IESV Christi sponsi tui immersa, ac sanctissimis visceribus atque corde illius conclusa, atque animæ illius vnione ineffabili vnita eris: sed etiam, (ô rem præclaram, & obstupendam) temetipsam omninò perdes, atque oberrabis in immensa diuinæ essentia abyfso, summoque,

ac super omnia amando Deo unione
arctissima copulaberis.

Tertio: reputabis te prorsus indignum qui oculos ad diuinam maiestatem in hoc sacramento verè præsentem eleues, ac vsque ad profundum inferni, atque abyssi te deprimes, potiusque dignum existimabis, qui cum omnibus damnatissimis inferni loca recludaris, quàmque sacri corporis & sanguinis Domini particeps fias.

Hoc autem faciendo annulum eximij decoris conficies pro hoc monili, quo collum tuum exornes, gratiorque & acceptior reddaris oculis sponsi tui.

*Quid faciendum sit post
communione.*

QVID retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Quid tibi, ò Domine, rependam pro tam insigni beneficio quo me affecisti, quod dignatus es in hoc sepulchrū, in hanc cloacam, & in hanc senti-

Q 3. nam

nam descendere? O Domine. O Domine. O Domine, quid agam? quid dicam? quas tibi gratiarum actiones referam? quas tibi laudes concinam?

His dictis suspirium gratiarum actionis & laudis, vti in nostro testamento descriptum est, assumes ad dices: O Domine, o ignis animae meae, cogo pro singulari hoc beneficio, & ceteris beneficijs omnibus, quae vnquam in me contulisti, gratias & laudes quas possum maximas tibi reddo: & haec dicendo intendes ei omnes illas laudes, & gratiarum actiones referre, quas suspiria iam dicta in se complectuntur, & maiores etiam si possibile foret.

Pro secundo vero huius monitis annulo, sacra comunione peracta, posteaquam ineffabilem summi Dei Maiestatem hospitio exceperis, in locum solitarium secede, manus in modum Crucis supra pectus compone, pectusque tuum brachijs stringe, quasi aliquid carum, & pretiosum complectereris: quia reuera sum-

mum

nam atq; sempiternum Deum totius naturæ conditorem, atque omnium visibilium & inuisibiliū perfectiones in se continentem, corporaliter in te præsentem habes.

Potes etiã animo fingere te Iesum brachijs tenere, illumq; sub aliquo mysterio tibi præsentē imaginari & considerase: quæ quamuis omnia bona sint, attamen si illum tibi repræsentes flagellatum: aut spinis coronatum: aut crucem ad montem Caluariæ baiulantem: aut nudum cruci affixum: aut de cruce depositum, ac totum vulneribus plenum, & sanguine deformatum, maiorem cõpunctionis & inflammationis materiam habebis.

Potes etiam illum imaginari præsentem in eã pulchritudine & gloria, qua fuit quando à mortuis resurrexit: quando Matri suæ post resurrectionem visendum se præbuit: quando coelos ascendit: & qua nunc est ad dexteram Patris in coelo residens: & cum illo manendo in delitijs eius iocundari.

Q. 1. Ter.

Tertium annulum huius monialis orationes iaculatoria quæ sequuntur constituent: quas ore aut corde proferes, prout Spiritus tuus postulauerit.

O I E S V per hunc sanctum panem, & hoc cæleste vinum, vni me tecum inseparabiliter.

O I E S V transmuta me totum in te.

Fac Domine vt caro & sanguis meus, fiant caro & sanguis tuus.

Transformer, ô Domine, totus in te, nō tantum secundum carnem & sanguinem, sed etiam secundum animam.

O I E S V quàm dulcis est caro tua sanctissima.

O quàm suavis est sanguis tuus pretiosissimus.

O caro I E S V agni immaculati quæ cōfers vitam animæ meæ, quid tibi pro tanto amore rependam?

O sanguis dulcissime vnigeniti Dei filij, effice vt totus diuino amore inebrier.

O corpus, ô sanguis Iesu Christi,
quib

PARS SECUNDA. 367.

quis dignus sit vos nominare, ne dicam manducare & bibere?

O caro pretiosissima. O sanguis dulcissime. Mundate miseram animam meam, eamque diuino amore succendite.

O I E S V quàm ingens est amor tuus, quo erga ingrati & beneficiorum inmemorem animam meam flagras?

O I E S V quàm benignus & clemens es, quandoquidē ad innumerabilia scelera mea, quibus te offendi, non respicis?

Benedictus sis tu benignissime I E S V, qui tam pius & nostri amans es.

Benedictum sit sanctissimū corpus tuum, & innoxia, ac immaculata caro tua.

Benedictus sit pretiosus sanguis tuus, quem mei amore, vt illum mihi potandum præberes, effundere voluisti.

O caro benedicta, quàm sapida & gustui iucūda es, sed hoc mirum non est, cum caro diu multumque

Q. 2gi.

370 HORTVS ORAT⁷
agitata & multis ictibus caesa gustatui gratior sit.

O dulcissime amor. O I E S V
suauissime, quam atrociter caesa &
flagellata fuit innocentissima caro
tua?

O I E S V amor meus: O sponse
animæ meæ quam immaniter tra-
ctatum fuit sanctissimum corpus
tuum?

O corpus arundinibus percus-
sum: pugnis & alapis caelum: stumi-
lis & calcibus protrusum: ac deni-
que duris fustibus verberatum.

O I E S V quis æstimet quam sæ-
pe idem sanctissimū corpus tuum
per humum tractum fuerit?

O caro flagris immaniter conci-
sa & lacerata, hodie te manducaui.

O manus: O pedes domini mei
I E S V Christi, durissimis clavis
confixi, hodie ore meo vos contigi.

O maxillæ pugnis & alapis linte-
dæ: ô collum multis verberibus &
percussionibus contusum, hodie
quamuis indignus vos manducaui.

O caput Domini mei Iesu Christi

vul.

PARS SECUNDA. 371

vulneribus, & punctiōibus spinarum crudelitate inflictis, refer-
tum arundinibus & fustibus quas-
satum & labefactatum hodie te in-
dignus sumpsi.

O os. O lingua. O latus. O cor. O
viscera IESV Christi suavissima,
vos hodie suscepi, vt vobiscum in-
corporarer atque vnirer.

O anima. O corpus totum Do-
mini mei IESV Christi, vnà cum
neruis, ossibus & iuncturis, vos ego
vilissimus peccator, hodie in visce-
ra mea suscepi.

O sanguis pretiose, hodiè te bibi,
atque in præcordia mea effudi, vt à
te diuino amore inebriarer.

O corpus. O sanguis. O Anima.
O Diuinitas. O IESV Christe DE-
VS & homo, te totum ego indig-
nus in animam & corpus meum
hodie suscepi, vt tibi semper vnitus
essem.

O IESV dulcissime. O DEVS
optime maxime, quis es tu, & quis
sum ego?

Tu es DEVS inuisibilis, æternus,

Q 6

immes-

372 HORTVS ORAT.
immensus, ineffabilis & inæstimabilis: ego autē vile stercus & lutū.

MODVS ALIVS
breuior ad S. Communio-
nem se præparandi.

Quid communicaturus facere debe-
at ante communionem.

I. Cor. II.

PROBEY autem s. ipsum homo, & sit
de pane illo edat, & de calice bibat. Qui
enim manducat & bibit indignè: iudicium
sibi manducat & bibit, non dijudicans cor-
pus Domini, ait S. Paulus Apostolus.

Qui communicaturus est, poste-
quam præmissō diligenti examine
conscientiæ, omnia peccata sua ritè
confessus fuerit, eorumque indul-
gentiam à Deo humillimis preci-
bus postulauerit: pœnitentiam et-
iam à Sacerdote iniunctam, si possi-
bile fuerit; compleuerit: in locum
aliquè secretum, & ab hominibus
semotū sese abdat: atq; mente à sen-
sibilibus rebus auocata, suam mise-
riam tam animæ quàm corporis at-
tendit